

Kohalik omavalitsus Maidlas

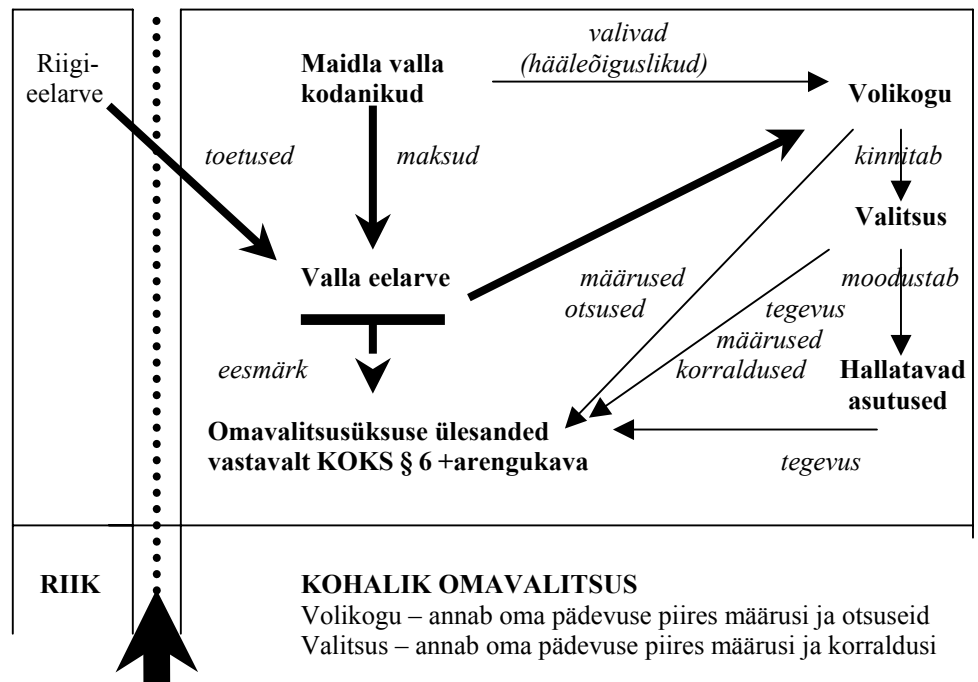
Tänases artiklis ei taha veel sügavuti keskenduda vallavolikogu igapäevastesse tegemistesse ja pikemalt rääkida meie perspektiividest, vaid annan ülevaate sellest, milleks kohalik omavalitsus Maidlas eksisteerib ja millised on tema tegevuse põhieesmärgid. Tutvustan lühidalt, mida arutati viimasel käesoleva aasta 30.augusti volikogu istungil. Edaspidistes artiklites keskenduks rohkem igapäevastele tegevusele ja tulevikule.

Kohalik omavalitsus

Kohaliku omavalitsuse tegevust Eestis reguleerib "Eesti Vabariigi põhiseadus" (edaspidi PS) ja sellest lähtuv "Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus" (edaspidi KOKS). Need kaks on omavalitsuse korralduse alusdokumendid. Peale nende on veel palju eriseadusi, mis reguleerivad eelarvega seonduvat jne. Toon välja kohaliku omavalitsuse mõiste vastavalt KOKS-i § 2 lg 1-le: "Kohalik omavalitsus on põhiseaduses sätestatud omavalitsusüksuse - valla või linna - demokraatlikult moodustatud võimuorganite õigus, võime ja kohustus seaduste alusel iseseisvalt korraldada ja juhtida kohaliku elu, lähtudes valla- või linnaelanike õigustatud vajadustest ja huvidest ning arvestades valla või linna arengu iseärasusi".

Vastavalt PS-le on kohaliku omavalitsust järjekindlalt eristatud täidesaatvast riigivõimust. KOKS-i § 6 toob ära kohaliku omavalitsuse ülesanded: korraldada vallas sotsiaalse ja teenuseid, vanurite hoolekannet, noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, jäätmehooldust, territoriaalplaneerimist, valla- või linnasisest ühistransporti ning valla teede korrashoidu, juhul kui need ülesanded ei ole seadusega antud kellegi teisele; korraldada vallas koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide ja huvialakoolide, raamatukogude, rahvamajade, muuseumide, spordibaaside, turva- ja hooldekodude, tervishoiuasutuste ning teiste kohalike asutuste ülalpidamist, juhul kui need on omavalitsusüksuse omanduses (nimetatud asutuste osas võidakse seadusega ette näha teatud kulude katmist kas riigieelarvest või muudest allikatest).

Omavalitsusel peab olema oma arengukava, kus fikseeritakse valla arengu eesmärgid ja teed nende elluviimiseks, arvestades Maidla valla arengu iseärasusi ja eelarvest

Riigi täitevvõim eraldatud kohalikust omavalitsusest
Skeem. Kohalik omavalitsus

tulenevaid finantseerimisvõimalusi. Maidla valla arengukava (toodud valla kodulehel) võeti vastu 2004.a. veebruaris. Arengukava koosneb omakorda kahest osast – vallavalitsuse tegevuskavast lühemaks perioodiks kuni aastani 2006 ning valla kaugemast arenguvisionist kuni aastani 2012. Kõik olekski nagu lihtne: olemas on vallakodanikud ja nendel omakorda rahalised vahendid, millega täita igapäevaeluks vajalike ülesandete ning viia ellu arengukavas toodud arengusuundi.

Kui vaadata ülesannete paketti, mis lasub kohalikul omavalitsusel (vt. skeem) ning arengukavast tulenevaid otusi, siis tegelik elu ei olegi nii lihtne. Kõige eelneva elluviimiseks on vaja moodustada vastavalt KOKS-i § 4 –le vajalikud omavalitsusorganid. Nendeks on:

- 1) **volikogu** - kohaliku omavalitsusüksuse **esinduskogu**, mis valitakse valla või linna hääleõiguslike elanike poolt "Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse" alusel, volikogu tööd juhivad volikogu esimees
 - 2) **valitsus** - volikogu poolt moodustatav **täitevorgan** – vallavalitsuse tööd juhivad vallavanem
- Täitevorgan ei suuda üksi toime tulla kohalikele omavalitsusele pandud ülesannetega vaid tihti tuleb valdkomniti

moodustada ka hallatavad asutused, mida juhivad hallatavate asutuste juhid. Meil on nendeks kool, rahvamaja, raamatukogud ja spordihooned. Valla rahalised vahendid antakse volikogu käsutusse, kes läbi vallavalitsuse korraldab ja juhivad edasist tegevust.

Siit tulebki lihtsustatud vormis põhitõde: vallarahvas valib enda hulgast volikogu liikmed, annab nende kätte oma rahakotti (eelarve) ja jääb õiguspäraselt ootama, et ülesanded vastavalt KOKS-i § 6-le saaks kvaliteetselt täidetud ja arengukava ellu viidud. Ametnikud ja töötajad, kes on kõige ellpool loetletu elluviimiseks tööle võetud peavad jällegi teadma, kes neile palka maksab ja mille eest. Edaspidi hakkavad nii vallavolikogu, vallavalitsus kui ka tema hallatavad asutused Maidla Sõnumitoojas andma ülevaadet sellest, mis on tehtud, mida tehakse ja mida on plaanis teha. Siis on vallarahval võimalik ise hinnata, kas see mis tehakse vastab nende õigustatud ootustele. Kohaliku lehe kaudu ongi võimalik tagada ühiskondlik kontroll kohaliku omavalitsuse tegevuse üle Maidlas.

Maidla Vallavolikogu

Nüüd lähemalt volikogu töökorraldusest. Nagu eelpool juba öeldud, on volikogu kohaliku omavalitsusüksuse esinduskogu. Maidla vallavolikokku on valla hääleõiguslikud elanikud valinud 7 liiget. Volikogu töövormiks on istung. Volikogu istungite

päevakorra valmistab ette volikogu tööd juhtiv volikogu esimees ning istungi päevakorra vaatab läbi volikogu juhatus, kuhu kuuluvad volikogu komisjonide esimehed. Maidla vallavolikogul on 5 alalist komisjoni: revisjonikomisjon, majandus-eelarvekomisjon, sotsiaalelukomisjon, spordielukomisjon ja maaelukomisjon. Revisjonikomisjoni ülesandeks on valitsuse tegevuse kontrollimine ning sinna kuulub kolm volikogu liiget. Ülejäänud alalised komisjonid on moodustatud eluvaldkomniti ning nende tööd juhivad komisjonide esimehed, kes samuti peavad olema volikogu liikmed. Loodan, et see põgus ja lihtsustatud teemakäsitlus andis elementaarse ülevaate, miks ja kuidas kohalik omavalitsus toimib. Edaspidi tuleb kindlasti rohkem juttu, miks üks või teine komisjon on loodud ja millised on selle ülesanded.

Ülevaade Maidla vallavolikogu 30.augusti 2004.a. istungist

Maidla Vallavolikogu V koosseisu XXI istung toimus 30. augustil 2004.a. Kinnitatud päevakorra järgi olid arutelusel alljärgnevad küsimused:

- 1) Maidla valla 2004.a lisa-eelarve kinnitamine – võeti vastu lisa-eelarve.
- 2) Kapitalirendi lepingu lõpetamine – otsustati lõpetada kooli bussi kapitalirendileping.

Jätkub lk 3